

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31Cob/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119214015
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6119214015.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Ľubomír Bundzel, v právnej veci žalobcu: Slovchmeľ – družstvo, so sídlom Horná Streda 559, IČO: 00 493 490, zastúpeného advokátom: Mgr. Milan Petráš, so sídlom Einsteinova 23, Bratislava, IČO: 37 928 473, proti žalovanému: R & D agroslužby, s. r. o., so sídlom Školská 401/8, Krakovany, IČO: 48 124 567, zastúpenému advokátom: JUDr. Juraj Hladký, so sídlom Jarošova 1, Bratislava, IČO: 422 68 141, o zaplatenie 9.469,51- eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 28Cb/70/2019-160 zo dňa 11. januára 2022, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.815,86 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 8.815,86 eura od 25.1.2020 do zaplatenia, to všetko do troch dní a výrokom II. rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% trov konania.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 657 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ako aj ust. § 261 ods. 1, 9, § 330 ods. 2, § 369 ods. 1, 2 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) a ust. § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že predchodca žalobcu spoločnosť Aspin, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 22.7.2015 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku v sume 150.000,- eur, čomu zodpovedal záväzok dlžníka vrátiť veriteľovi finančné prostriedky dohodnutým spôsobom s lehotou splatnosti do 31.7.2017 (bod 3.1 zmluvy) a s dohodnutými zmluvnými úrokmi vo výške 10 % ročne (bod 2.1 zmluvy). Plnenie zo strany žalovaného bolo dohodnuté ako plnenie v peniazoch a nie ako plnenie vo forme prevodu 1/3 členského podielu žalovaného v Poľnohospodársko- šľachtiteľskom družstve Krakovany- Stráže. Ako vyplýva z čl. I bod 1.5 Zmluvy o pôžičke v prípade, ak žalobca získa členské práva v uvedenom družstve, mal tieto previesť (v rozsahu 1/3 členského podielu v družstve) na veriteľa za odplatu vo výške 50.000,- eur, pričom táto pohľadávka žalovaného sa mala započítať na záväzok žalovaného vrátiť veriteľovi poskytnutú pôžičku v sume 50.000,- eur. Vzhľadom na uvedené preto

nemožno dospieť k záveru, že zmluva umožňovala žalovanému možnosť splniť svoj záväzok dvoma druhovo odlišnými plneniami. Z článku I bod 1.4 zmluvy o pôžičke ďalej vyplýva, že poskytnuté finančné prostriedky mali byť dlžníkom použité za účelom získania členského podielu (navýšenia základného imania) v Poľnohospodársko-šľachtiteľskom družstve. Je teda zrejmé, že pôžička bola žalovanému poskytnutá ako podnikateľovi za účelom jeho podnikateľskej činnosti. Právny vzťah medzi zmluvnými stranami založený zmluvou o pôžičke je tak obchodnoprávnym vzťahom s poukazom § 261 ods. 9 OBZ, a teda sa naň vzťahuje právna úprava Obchodného zákonníka, vrátane spôsobu započítavania čiastočných úhrad (§ 330 OBZ) a tiež výšky úrokov z omeškania (§ 369 OBZ).

Súd sa zaoberal tým, či žalovaný ako dlžník jednoznačne špecifikoval svoju vôľu, ako má žalobca prijaté čiastočné plnenia započítať. Z predložených výpisov z bankového účtu (č.l. 15 -17 spisu) žalobcu vyplýva, že žalovaný dňa 21.11.2017 poukázal sumu 35.000,- eur s poznámkou „pôžička splátka čiastočná“, dňa 22.12.2017 poukázal sumu 30.000,- eur s poznámkou „pôžička splátky zmluvný úrok“, dňa 22.12.2017 poukázal sumu 115.000,- eur s poznámkou „pôžička splátka 2. časť“ a dňa 15.01.2018 poukázal sumu 2.750,- eur s poznámkou „pôžička - úroky z omeškania“. Z ustanovenia § 330 ods. 1 a 2 OBZ je zrejmé, že právo voľby či sa poskytnuté plnenie veriteľovi dlžníkom započíta na istinu pohľadávky alebo na príslušenstvo má výlučne dlžník, a to v momente plnenia veriteľovi. Súd mal za to, že žalovaný nevyjadril dostatočne určito svoju vôľu pri čiastočných úhradách poukázaných dňa 21.11.2017 s poznámkou „pôžička splátka čiastočná“ a 22.12.2017 „pôžička splátka 2. časť“. Dôvodil, že neobstojí argumentácia žalovaného, že slová pôžička a istina sú v danom právnom vzťahu synonymá a ak teda žalovaný uviedol, že spláca pôžičku (= istinu), nebol žiaden dôvod na to, aby žalobca zaúčtoval dané plnenie na príslušenstvo pôžičky. V čase plnenia žalovaného pôžička predstavovala dlh na istine, zmluvných úrokoch a úrokoch z omeškania, a teda stotožňovať pojem pôžička a pojem istina (ktorá predstavuje pomernú časť dlhu bez úrokov) nie je možné. Aj podľa kodifikačnej príručky- Slovník súčasného slovenského jazyka: „istina je požičaná suma peňazí, z ktorej banka počíta výšku úrokov a ktorá sa splácaním znižuje; suma tvoriaca základ pôžičky.“ Pokiaľ ide o list žalovaného zo dňa 12.1.2018 (č.l. 40 spisu), takéto dodatočné vysvetlenie žalovaného o tom, ktorú časť dlhu čiastočnými platbami plnil, nemožno akceptovať. Nemožno totiž od veriteľa žiadať, aby čakal až na prípadné vyjadrenie dlžníka o jeho úmysle pri čiastočných úhradách, čo ktorou plní. Ak dlžník zamýšľa vylúčiť započítanie čiastočných plnení tak, ako to stanovuje § 330 ods. 2 OBZ, musí prejaviť svoju vôľu ešte pred alebo pri uskutočnení platby. Prvoradá význam pri určení, na ktorý záväzok (resp. jeho časť) sa poskytnuté plnenie započíta, má vôľa dlžníka. Dlžník svojím jednostranným vyhlásením rozhoduje o tejto skutočnosti, pričom takéto vyhlásenie však musí dlžník urobiť bezprostredne pri plnení, pretože vyhlásenie dlžníka o započítaní plnenia urobené neskôr nemá význam a pri plnení dôjde k uplatneniu pravidla obsiahnutého v § 330 OBZ. Pretože súd nepovažoval prejav vôle pri uskutočnení plnení zo strany žalovaného zo dňa 21.11.2017 a dňa 22.12.2017 (ohľadom špecifikácie sumy vo výške 115.000,- eur) za dostatočne určitý, dospel k záveru, že žalobca postupoval správne a v súlade s ustanovením § 330 OBZ, keď prvú splátku vo výške 35.000,- eur (označenú ako „pôžička splátka čiastočná“) započítal v prvom rade na úroky z omeškania, ktoré v čase úhrady predstavovali 4.237,50 eura, následne na zmluvné úroky, ktoré predstavovali sumu 35.375,- eur; druhú splátku poskytnutú vo výške 30.000,- eur (označenú ako „pôžička splátky zmluvný úrok“) započítal vzhľadom na jednoznačne prejavenu vôľu žalovaného na zmluvné úroky, ktoré v tom čase t.j. 22.12.2017 žalobca evidoval vo výške 5.904,17 eura a zvyšné plnenie započítal na úrok z omeškania v tom čase vo výške 1.162,50 eura a na istinu vo výške 150.000,- eur a ďalšiu časť druhej splátky vo výške 115.000,- eur (označenú ako „pôžička splátka 2. časť“) započítal na istinu, ktorá bola v čase započítania vo výške 127.066,67 eura; tretiu splátku poskytnutú vo výške 2.750,- eur (označenú ako „pôžička - úroky z omeškania“) započítal v prvom rade na úhradu úrokov z omeškania, ktoré v tom čase predstavovali sumu 72,40 eura a následne zvyšnú sumu na zmluvné úroky vo výške 80,44 eura a následne na istinu. Zároveň mal súd za to, že žalobca postupoval správne pri započítaní prijatej platby dňa 24.1.2020 vo výške 2.379,18 eura označenú žalovaným ako „28Cd-70-2019“, keď časť sumy započítal na úroky z omeškania v tom čase predstavujúce sumu 1.725,53 eura a zvyšnú časť na úhradu istiny predstavujúcej v tom čase sumu 9.469,51 eura. Uvedením čísla konania žalovaný nešpecifikoval síce svoju vôľu ako má žalobca prijaté plnenie započítať na existujúci dlh, nakoľko sa však jednalo o plnenie na základe prvého rozsudku v tejto veci, ktorým bola žalobcovi právoplatne priznaná suma z dôvodu dlhu žalovaného na zmluvných úrokoch a úrokoch z omeškania a žalobca ku dňu prijatia plnenia evidoval voči žalovanému pohľadávku na istine a úroku z omeškania, tak ako je uvedené vyššie, vykonaný zápočet bol v súlade s rozhodnutím súdu ako aj ustanovením § 330 OBZ. Zostatok istiny

vzhľadom na vyššie uvedené predstavuje sumu vo výške 8.815,86 eura, pričom súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť ju žalobcovi.

Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že Občiansky zákonník v ustanovení § 658 ods. 1 umožňuje pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Tieto je potrebné odlišovať od úrokov z omeškania, na ktoré má veriteľ zo zákona právo, ak sa dlžník dostal s peňažným plnením do omeškania. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka či Obchodného zákonníka tiež nevyplýva zákaz v zmysle ktorého by dlžník nemal platiť úroky z dlžnej sumy až do úplného splatenia. Súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5Cdo 42/2020 a zo dňa 18.8.2020 sp. zn. 1Cdo/94/2019, v ktorých prípadoch bola síce otázka kumulácie riešená v spotrebiteľských veciach, avšak to nebráni prijatiu právneho názoru o prípustnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po splatnosti dlhu aj tejto veci. Ak nastal stav po splatnosti pôžičky, kedy žalovaný ako dlžník naďalej disponuje s poskytnutými peňažnými prostriedkami a tieto napriek tomu, že ich mal vrátiť ďalej užíva, niet dôvodu, aby žalobcovi ako veriteľovi neplatil zmluvné úroky ako odmenu za ich poskytnutie, keďže ich v dojednanej dobe nevrátil. Priznaniu zmluvných úrokov nebráni ani čl. II odsek 2.1. zmluvy o pôžičke, pričom toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že žalobcovi ako veriteľovi aj v prípade omeškania s úhradou dlžnej sumy patrí dojednaný úrok len za obdobie do splatnosti pôžičky. K argumentácii žalovaného, že takéto duplicitné úročenie je v rozpore s dobrými mravmi, súd poukázal na odlišnú funkciu oboch týchto inštitútov (odmena vs. sankcia), s tým, že priznanie dojednaného zmluvného úroku v primeranej výške a úroku z omeškania nemožno považovať za hrubý zásah do oprávnených záujmov dlžníka. Súd teda dospel k záveru, že žalobca je oprávnený momentom splatnosti celého dlhu požadovať od žalovaného nielen úrok z omeškania, ale aj zmluvné úroky, a teda jeho nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktorými úročil nesplatenú sumu istiny aj po splatnosti pôžičky, ktorá nastala 31.7.2017 je dôvodný. Nakoľko zo strany žalovaného nedošlo k úhrade dlžnej sumy, vznikol žalobcovi zákonný nárok požadovať popri plnení istiny aj úroky z omeškania. V čase omeškania žalovaného pripúšťalo nariadenie vlády SR č. 21/2013 Z. z. právo požadovať úroky z omeškania vo výške 9 % ročne, pričom rozhodujúca je výška sankčných úrokov ku dňu počiatku omeškania a táto pretrváva bez ohľadu na zmenu ich výšky počas celej doby omeškania. Súd vzhľadom na to, že sa žalovaný dostal s úhradou dlžnej sumy do omeškania, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť z dlžnej sumy vo výške 8.815,86 eura úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 25.1.2020 (t.j. odo dňa nasledujúceho po úhrade sumy 2.379,18 eura) až do zaplatenia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v spore plne úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. Súd uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že upomínací súd vyzval žalobcu, aby sa vyjadril, či súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti istiny 9.469,51 eura a v časti úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 9.469,51 eura od 16.1.2018 do zaplatenia s poučením, že ak súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti, ktorá nie je v rozpore s právnymi predpismi, platí, že návrh bol vo zvyšnej časti vzatý späť a konanie sa v tejto časti zastavilo. Žalobca v upresnení žaloby uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v znení ako uviedol upomínací súd, čo v zmysle § 8 ods. 1 zákona o upomínanom konaní znamená, že v časti zmluvných úrokov 10 % ročne zo sumy 9.469,51 eura od 16.1.2018 do zaplatenia vzal žalobca žalobu späť. Pre účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania však súd toto späťvzatie nevyhodnotil ako úspech žalovaného resp. neúspech žalobcu, keďže k späťvzatiu a zastaveniu konania došlo ešte pred doručením žaloby žalovanému. Nakoľko bol žalobca plne úspešný aj v odvolacom konaní, keď odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v žalobcom napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, priznal mu aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, a to v celom jeho rozsahu z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil ak rozhodol, že žalovaný nedostatočne špecifikoval, aké plnenie svojimi čiastočnými úhradami plní a žalobca bol oprávnený si aj po splatnosti pohľadávky nárokovať od žalovaného tak zmluvné úroky, ako aj zákonné úroky z omeškania. Žalovaný je naďalej presvedčený, že jasne a zrozumiteľne určil, čo plní. Dňa 16.11.2017 došlo zo strany žalovaného k čiastočnej úhrade istiny

v sume 35.000,- eur. Dňa 22.12.2017 došlo zo strany žalovaného k úhrade zostávajúcej časti istiny v sume 115.000,- eur. Obidve dané splátky boli riadne označené ako „POZICKA SPLATKA CIASTOCNA“ resp. „POZICKA SPLATKA 2. CAST“. Žalobca poskytol žalovanému pôžičku = istinu. Slová pôžička a istina sú v danom právnom vzťahu synonymá. Nie je namieste vychádzať z výkladu slova pôžička resp. istina zo slovníka slovenského jazyka, ale z bežnej komunikácie medzi zmluvnými stranami, ako osobami bez právneho vzdelania. Žalovaný bol v dobrej viere, vedomý si toho, že si od veriteľa zobral pôžičku v sume 150.000,- eur (pôžička v tomto zmysle znamená „istina“), tak vracal veriteľovi pôžičku (t.j. istinu) a príslušenstvo pôžičky. Ak by aj žalobca nesprávne pochopil označenie splátok istiny, potom museli byť akékoľvek jeho pochybnosti odstránené po pripísaní splátok úroku a úroku z omeškania na jeho účet a/ alebo po doručení listu žalovaného žalobcovi. Žalobca mohol bezprostredne po zistení svojho omylu v spôsobe zaúčtovania prijatých plnení tento omyl odstrániť a zaúčtovať prijaté plnenie správne. Pokiaľ by súd zohľadnil uvedenú argumentáciu žalovaného, dospel by k opačnému rozhodnutiu a žalobu by zamietol. Súd však nesprávne právne posúdil uvedenú právnu otázku.

Žalovaný sa taktiež nestotožnil s právnym názorom súdu ohľadom prípustnosti kumulácie úrokov a úrokov z omeškania. Označená judikatúra Najvyššieho súdu SR sa nedá aplikovať na tento prípad, nakoľko v prípade oboch citovaných rozhodnutí išlo o konania, ktorých predmetom bola predčasná splatnosť (= zmena spôsobu splatenia zo splátkovej na jednorazovú) spotrebiteľských úverov podľa osobitného zákona, nie plnenie zo zmluvy o pôžičke po lehote splatnosti medzi podnikateľskými subjektmi, ktoré navyše uvedenú otázku riešili priamo v zmluve o pôžičke. Súd nezohľadnil dohodu medzi zmluvnými stranami, na ktorú žalovaný opakovane poukazoval. V zmluve o pôžičke si žalovaný (ako dlžník) a spoločnosť Aspin a.s. (ako veriteľ) jasne dohodli, že: „Dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi za poskytnutie finančných prostriedkov úroky vo výške 10 % p. a. Úroky sú splatné naraz spolu s istinou v súlade s článkom III. tejto zmluvy.“ (citácia Čl. II odsek 2.1 zmluvy o pôžičke); „V prípade, že sa dlžník dostane do omeškania so splnením svojho záväzku vrátiť veriteľovi finančné prostriedky alebo ich časť vrátane dohodnutých úrokov, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka úrok z omeškania vo výške ustanovenej vo všeobecne záväzných právnych predpisoch a dlžník je povinný túto sumu uhradiť veriteľovi do 3 (troch) pracovných dní odo dňa, kedy veriteľ o to dlžníka písomne požiada.“ (citácia Čl. III odsek 3.2. zmluvy o pôžičke). Z uvedeného je možné jasne vyvodiť, že a) zmluvné strany si nedojednali úročenie zmluvným úrokom až do splatenia (vrátenia) pôžičky, t.j. splatnosť zmluvných úrokov nastala spolu so splatnosťou pôžičky (= istiny), úročenie teda nepokračuje po splatnosti pôžičky (= istiny) a b) zmluvné strany si dojednali, že v prípade omeškania má veriteľ právo iba na úroky z omeškania, nie na úroky z omeškania spolu so zmluvnými úrokmi. Žalobcovi v zmysle daných ustanovení zmluvy o pôžičke, ale ani zo zákonnej úpravy nevzniká súčasný nárok na zmluvné úroky aj úroky z omeškania po dni splatnosti pôžičky. Do splatnosti pôžičky má veriteľ nárok iba na zmluvné úroky a po splatnosti pôžičky iba na úroky z omeškania. Uvedený výklad sa opiera o judikatúru súdov (napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 4 Obo 143/1998 alebo uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 476/2012-14), ako aj o logický právny výklad príslušných zákonných ustanovení a samotnej zmluvy o pôžičke (napríklad komentár k občianskemu zákonníku od autorov Števek a spol., C.H.Beck 2015). Súd nesprávne právne posúdil uvedenú právnu otázku. Preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ako aj náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca samostatný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovaného bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu o zaplatenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke vyhovel dôvodiac, že žalobca mal po splatnosti pôžičky nárok nielen na zákonný úrok z omeškania ale aj na dohodnuté úroky, pričom započítanie čiastočných platieb žalovaného vykonal žalobca v súlade s § 330 OBZ.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

V predmetnej právnej veci bola medzi stranami sporná otázka, či veriteľ správne vykonal započítanie čiastočných plnení dlžníka, ktorý dňa 21.11.2017 poukázal sumu 35.000,- eur s poznámkou „pôžička splátka čiastočná“, dňa 22.12.2017 poukázal sumu 30.000,- eur s poznámkou „pôžička splátky zmluvný úrok“, dňa 22.12.2017 poukázal sumu 115.000,- eur s poznámkou „pôžička splátka 2. časť“ a dňa 15.01.2018 poukázal sumu 2.750,- eur s poznámkou „pôžička - úroky z omeškania“. Žalobca postupoval tak, že prvú splátku vo výške 35.000,- eur (označenú ako „pôžička splátka čiastočná“) započítal v prvom rade na úroky z omeškania, ktoré v čase úhrady predstavovali 4.237,50 eura, následne na zmluvné úroky, ktoré predstavovali sumu 35.375,- eur; druhú splátku poskytnutú vo výške 30.000,- eur (označenú ako „pôžička splátky zmluvný úrok“) započítal vzhľadom na jednoznačne prejavenu vôľu žalovaného na zmluvné úroky, ktoré v tom čase t.j. 22.12.2017 žalobca evidoval vo výške 5.904,17 eura a zvyšné plnenie započítal na úrok z omeškania v tom čase vo výške 1.162,50 eura a na istinu vo výške 150.000,- eur a ďalšiu časť druhej splátky vo výške 115.000,- eur (označenú ako „pôžička splátka 2. časť“) započítal na istinu, ktorá bola v čase započítania vo výške 127.066,67 eura; tretiu splátku poskytnutú vo výške 2.750,- eur (označenú ako „pôžička - úroky z omeškania“) započítal v prvom rade na úhradu úrokov z omeškania, ktoré v tom čase predstavovali sumu 72,40 eura a následne zvyšnú sumu na zmluvné úroky vo výške 80,44 eura a následne na istinu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca postupoval správne a v súlade s ust. § 330 ods. 1 a 2 OBZ, pretože žalovaný nevyjadril dostatočne určito svoju vôľu pri čiastočných úhradách poukázaných dňa 21.11.2017 s poznámkou „pôžička splátka čiastočná“ a dňa 22.12.2017 „pôžička splátka 2. časť“, teda že žiada platbu započítať na istinu pôžičky, nie na jej príslušenstvo. Súd mal za to, že v čase plnenia žalovaného pôžička predstavovala dlh na istine, zmluvných úrokoch a úrokoch z omeškania, a teda stotožňovať pojem pôžička a pojem istina (ktorá predstavuje pomernú časť dlhu bez úrokov) nie je možné. Pretože súd nepovažoval prejav vôle žalovaného pri uskutočnení plnení dňa 21.11.2017 a dňa 22.12.2017 (ohľadom špecifikácie sumy vo výške 115.000,- eur) za dostatočne určitý, dospel k záveru, že žalobca postupoval správne a v súlade s ustanovením § 330 OBZ.

Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie ohľadom započítavania čiastočných plnení dlžníka v danej veci plne stotožňuje. V prípade čiastočného plnenia záväzku (ako bola situácia v danom prípade), upravuje postup pri započítavaní týchto čiastočných plnení ust. § 330 OBZ. Toto ustanovenie sa aplikuje nielen na prípady, kedy má dlžník voči veriteľovi viacero záväzkov, ale aj na prípady, ak je síce plnený jediný záväzok, no vnútorne štrukturovaný, obsahujúci niekoľko dielčích povinností, napr. povinnosť plniť

istinu a príslušenstvo pohľadávky. Príslušenstvo pohľadávky vymedzuje ust. § 121 ods. 3 OZ, sú ním úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Z právnej úpravy započítavania platieb v obchodných záväzkových vzťahoch vyplýva, že prednosť má dohoda strán (§ 263 ods. 1 OBZ), ak jej niet, prvoradý význam pri učení, na ktorý záväzok, resp. jeho časť sa poskytnuté plnenie započíta, má vôľa dlžníka, ktorú dlžník musí prejavíť najneskôr pri plnení, inak dôjde k uplatneniu dispozitívneho pravidla obsiahnutého v ust. § 330 OZ. Určenie záväzku, na ktorý dlžník plní, musí byť pritom jednoznačné. Ak totiž dlžník nevyužije svoje právo určiť, ktorý záväzok plní, započíta sa plnenie na záväzok najskôr splatný a v rámci preferencie času splatnosti sa pri čiastočnom plnení uprednostňuje príslušenstvo pohľadávky. Ak teda dlžník pri peňažnom záväzku neurčí, či sa jeho plnenie započíta na istinu alebo na úroky, podľa špeciálneho pravidla v ust. § 330 ods. 2 OBZ, sa započíta plnenie najprv na úroky a potom na istinu.

Neobstojí argumentácia žalovaného, že termínom splátka pôžičky, mal na mysli že platí požičanú istinu. Predmetná pôžička bola dohodnutá ako úročená, pričom strany sa dohodli aj na platení úrokov z omeškania pre prípad omeškania dlžníka so splatením istiny a úrokov. Z toho je zrejmé, že záväzok žalovaného spočíval v splatení istiny (vrátení požičanej sumy peňazí) a zaplatení úrokov (ako odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky) a tiež pre prípad omeškania aj v platení úrokov z omeškania, teda bol vnútorne štrukturovaný, keďže zahŕňal viacero čiastkových povinností (splatiť istinu, zaplatiť úroky a úroky z omeškania). Preto len samotným určením, že spláca „pôžičku“ žalovaný dostatočne jednoznačne neurčil, že žiada, aby jeho čiastočné plnenie bolo započítané na istinu pôžičky, nakoľko v danom prípade sa pôžička nerovná istine, ale obsahom tohto záväzku je aj záväzok platiť úroky a tiež úroky z omeškania. Tým, že vyhlásenie dlžníka pri plnení dňa 21.11.2017 a 22.12.2017 nebolo jednoznačné, uplatnilo sa dispozitívne pravidlo ust. § 330 ods. 2 OBZ, teda veriteľ bol oprávnený toto čiastočné plnenie započítať najskôr na príslušenstvo danej pohľadávky. Dodatočné určenie dlžníka, že mienil uhradiť istinu pohľadávky, bolo už potom irelevantné, nakoľko dlžník musí toto svoje určujúce vyhlásenie urobiť najneskôr pri plnení, ako správne uzavrel súd prvej inštancie.

Ďalšia odvolacia argumentácia žalovaného spočívala v neprípustnosti kumulácie úrokov a úrokov z omeškania v predmetnej veci, po splatnosti pôžičky. Žalovaný tvrdil, že v zmysle zmluvy si strany dojednali, že v prípade omeškania, má veriteľ právo iba na úroky z omeškania, nie na úroky z omeškania spolu so zmluvnými úrokmi. Súd prvej inštancie argumentoval tým, že ak nastal stav po splatnosti pôžičky, kedy žalovaný ako dlžník naďalej disponuje s poskytnutými peňažnými prostriedkami a tieto napriek tomu, že ich mal vrátiť ďalej užíva, niet dôvodu, aby žalobcovi ako veriteľovi neplatil zmluvné úroky, ako odmenu za ich poskytnutie, keďže ich v dojednanej dobe nevrátil. Priznaniu zmluvných úrokov nebráni ani Čl. II odsek 2.1. zmluvy o pôžičke, pričom toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že žalobcovi ako veriteľovi aj v prípade omeškania s úhradou dlžnej sumy patrí dojednaný úrok len za obdobie do splatnosti pôžičky.

V Čl. II bod 2.1. Zmluvy o pôžičke sa uvádza, že dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi za poskytnutie finančných prostriedkov úroky vo výške 10 % p. a.; úroky sú splatné naraz spolu s istinou v súlade s článkom III. tejto zmluvy (t. j. najneskôr do 31.7.2017, pozn.). Podľa Čl. III bod 3.2. Zmluvy o pôžičke, v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania so splnením svojho záväzku vrátiť veriteľovi finančné prostriedky alebo ich časť vrátane dohodnutých úrokov, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka úrok z omeškania vo výške ustanovenej vo všeobecne záväzných právnych predpisoch a dlžník je povinný túto sumu uhradiť veriteľovi do 3 (troch) pracovných dní odo dňa, kedy veriteľ o to dlžníka písomne požiada.

Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že vyššie uvedené zmluvné ustanovenia nie je možné vykladať tak, že veriteľovi v prípade omeškania dlžníka so splatením istiny a úrokov, patrí úrok iba do splatnosti pôžičky a následne má nárok iba na úroky z omeškania. Bod 2.1. Zmluvy o pôžičke hovorí o záväzku žalovaného platiť za požičané peňažné prostriedky úroky a hovorí tiež o splatnosti týchto úrokov. Zároveň bod 3.2. Zmluvy o pôžičke deklaruje (zákonnú povinnosť) povinnosť dlžníka pre prípad omeškania so splatením pôžičky alebo úrokov, platiť úroky z omeškania. Z citovaných ustanovení

však nevyplýva, že v čase omeškania dlžníka je tento povinný platiť už iba úroky z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky zaniká. Naopak, bod 2.1. zmluvy vyslovene hovorí, že dlžník sa zaväzuje za poskytnutie finančných prostriedkov zaplatiť úroky vo výške 10 % ročne, z čoho vyplýva, že dlžník má úroky platiť za dobu poskytnutia peňažných prostriedkov, t. j. od ich poukázania do ich vrátenia, nielen do doby ich splatnosti. Ust. bodov 2.1. a 3.2. Zmluvy o pôžičke teda nevylučujú platenie úrokov dlžníkom v čase jeho omeškania.

Problematika možnosti kumulácie úrokov a úrokov z omeškania bola predmetom pozornosti aplikačnej praxe. Tá v zásade vychádza z toho, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Je to protihodnota za to, že jeden subjekt (poskytovateľ) dáva do dispozície druhému subjektu (prijímateľovi) určitý objem peňazí (istinu) na určitú dobu. Úroky sú pri peňažnej pôžičke súčasťou celkového peňažného záväzku dlžníka, čo vyplýva aj zo záväzku poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Sú teda peňažným plnením a na rozdiel od úrokov z omeškania nie sú sankciou za porušenie povinnosti.

Ani ust. § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno urobiť mlčí. Ide preto o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

Pri zmluve o pôžičke s dohodnutým úrokom, ide o plnenie peňažného záväzku v dvoch rovinách, a to vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania.

Úrok z pôžičky je cenou peňažných prostriedkov, ktoré veriteľ dočasne poskytuje dlžníkovi. Nemá sankčný charakter, preto ho nemožno zamieňať s úrokom z omeškania, na ktorý vzniká veriteľovi nárok iba v prípade, ak je dlžník so splnením svojho záväzku v omeškaní (§ 369 ods. 1 OBZ). Úrok z omeškania je sankcia za to, že dlžník mešká so splnením peňažného záväzku, ktorá má dlžníka motivovať k čo najskoršiemu splneniu záväzku. Zatiaľ čo nárok na úroky vzniká pri zmluve o pôžičke na zmluvnom základe, nárok na úroky z omeškania vzniká bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením peňažného dlhu. Oba tieto inštitúty, ktoré sú príslušenstvom pohľadávky môžu existovať vedľa seba.

Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú tak svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku pri pôžičke ako aj úroku z omeškania je dispozitívna, preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Svojou dohodou môžu rôzne kombinovať uplatnenie oboch inštitútov v konkrétnom prípade. V prípade, že sa strany výslovne nedohodnú, uplatnia sa dispozitívne ustanovenia zákona.

Pokiaľ ide o problematiku časového rámca platenia úrokov pri peňažnej pôžičke (doby úročenia), je zrejmé, že zo samotnej podstaty inštitútu úrokov ako odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky, možno odvodiť, že úroky z úveru je dlžník povinný platiť od poskytnutia peňažných prostriedkov veriteľom až do ich faktického vrátenia. Ide totiž o odplatu za reálne používanie poskytnutých finančných prostriedkov. Podstata úrokov ako odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky vedie k záveru, že platenie úrokov je rámcované dobou reálneho poskytnutia finančných prostriedkov a dňom ich faktického vrátenia. Samozrejme za predpokladu, že sa zmluvné strany nedohodnú inak (vzhľadom na dispozitívnosť právnej úpravy). Z podstaty úrokov vyplýva, že tieto sú neoddeliteľne spojené s istinou v tom zmysle, že ak dlžník

užíva istinu, platí úroky z tejto istiny. (Pozri: Ovečková, O.: Úroky z úveru – riešené otvorené otázky. Podstata úrokov z úveru a ich splatnosť (1. časť). Právny obzor, 104, 2021, č. 5, s. 345-362.)

Ak sa strany nedohodnú inak, okolnosť splatnosti úrokov (spravidla vo väzbe na splatnosť vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov) nemá relevantnú výpovednú hodnotu o tom, či možno po splatnosti dlžnej sumy (s úrokmi) požadovať naďalej platenie úrokov. Dohoda na termíne splatnosti úrokov neznamená, že sa úroky platia len do splatnosti úrokov a poskytnutých peňažných prostriedkov. Dôležitá je skutočnosť, že dlžník aj po splatnosti dlžnej sumy, ak ju nevráti veriteľovi a dostane sa do omeškania, s uvedenými peňažnými prostriedkami fakticky disponuje a berie z nich úžitky. Veriteľ aj keď má právny nárok na dlžnú sumu, a teda aj dispozíciu s ňou, fakticky s ňou nedisponuje, a preto má nárok na úroky ako odplatu za nevrátené peňažné prostriedky až do ich faktického vrátenia. Preto je treba preferovať výklad, že pre platenie úrokov sú rozhodujúce začiatok a koniec faktickej dispozície s poskytnutou istinou.

Odvolací súd tak uzatvára, že v obchodnoprávných vzťahoch aj pri peňažnej pôžičke podľa Občianskeho zákonníka (§ 657 – 658 OZ) platí, pokiaľ sa strany nedohodnú inak, že ak dlžník užíva istinu, platí aj úrok z tejto istiny. Občiansky zákonník ani iný právny predpis výslovne neustanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Vzhľadom na to, že ide o právnu úpravu dispozitívnu (§ 658 OZ), majú zmluvné strany v rámci zmluvnej autonómie možnosť upraviť si dobu platenia úrokov podľa vlastného uváženia. V danom prípade bola splatnosť úrokov dohodnutá so splatnosťou istiny. Od splatnosti úrokov je však potrebné odlišovať dobu trvania povinnosti dlžníka platiť úroky, ktorá je ponechaná predovšetkým na dohodu zmluvných strán, spravidla od poskytnutia do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, prípadne môže byť upravená aj odchylne, nemusí sa viazať na dobu do vrátenia peňažných prostriedkov. Výkladom bodu 2.1. Zmluvy o pôžičke možno dospieť k záveru, že dlžník sa zaviazal platiť úroky za dobu poskytnutia peňažných prostriedkov, teda nielen do splatnosti, ale za dobu ich faktického užívania, t. j. do ich vrátenia. Úrok z úveru je tak v danom prípade v zmysle bodov 2.1. a 3.2. Zmluvy o pôžičke nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

Vyššie uvedené závery korešpondujú aj so závermi Najvyššieho súdu SR v uznesení zo dňa 29.6.2020, sp. zn. 3 Cdo 113/2019, kde vyjadril názor, že veriteľovi prislúcha nárok na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru. Rovnaký názor potvrdil Najvyšší súd SR aj vo svojom ďalšom uznesení zo dňa 18.8.2020, sp. zn. 1 Cdo/94/2019, keď konštatoval, že: „Úrok z úveru a úrok z omeškania sú dva odlišné inštitúty, ktoré je potrebné dôsledne odlišovať a nemožno ich zamieňať. Po zosplatnení úveru, teda z nesplatenia istiny, ďalej beží úrok z úveru (ako odmena za poskytnuté finančné prostriedky, ktoré dlžník v dohodnutej dobe nevrátil) až do ich vrátenia a v prípade omeškania dlžníka beží zároveň taktiež úrok z omeškania (ako sankcia za omeškanie s úhradou peňažného záväzku.“

Odvolací súd tu dodáva, že takéto riešenie zodpovedá podstate obchodnoprávných vzťahov, najmä ich ekonomickému základu. Preto sa v tejto oblasti aj dlhodobo uplatňuje. Opačný záver, že po splatnosti úveru sa platia iba úroky z omeškania, by viedol k absurdným dôsledkom, kedy by bolo pre dlžníka výhodnejšie byť v omeškaní, než úver riadne splácať. Ak by totiž v čase omeškania nebol dlžník povinný platiť úroky, bolo by to pre neho výhodné, nakoľko by sa tak znížila cena požičaných peňazí, keď úrok z omeškania je v danom prípade 9 % ročne, teda je nižší ako bol dohodnutý úrok vo výške 10 % ročne, a teda by odpadla aj motivácia dlžníka na čo najskoršie vrátenie požičaných peňazí.

Tiež v uznesení zo dňa 16.6.2020 sp. zn. 5 Cdo/42/2020 Najvyšší súd SR uviedol, že: „... za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z ich porušenia profitovať nemôže, keď zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.“

Vyššie uvedené rozhodnutia sa síce týkajú zmluvy o úvere, avšak závery z nich sú analogicky použiteľné aj pre zmluvu o pôžičke v danom prípade, preto argument žalovaného v odvolaní, že nie sú aplikovateľné na daný prípad neobstojí. Tiež nie je dôvodný odkaz žalovaného na staršiu judikatúru (rozhodnutie 4 Obo 143/98 a IV. ÚS 476/2012-14, pozn.), ktorá už bola touto novšou judikatúrou prekonaná.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní uplatnených odvolacích dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offo podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

- 2 -

31Cob/35/2022

31Cob/35/2022-

6119214015

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).